

ima zadatak, da svu inteligenciju a po njoj i narod upoznaje s njegovimi kulturnimi, književnimi i povjestnimi spomenici; s razvitkom njegova jezika i govora, s njegovom filozofijom i estetikom, sadržanimi u bezbrojnom blagu njegovih narodnih pjesama, poslovice i pripovjedaka; s njegovimi običaji i socialnimi potrebami; s napredkom njegovih umjetnosti. Ali „*Smotra*“ ima i tu dužnost, da upre oči i u ostali sviet pa da našem občinstvu u korist kaže, što se u njegovu duševnu životu sbiva. Tu su nam Bugari najbliži, za tim sjeverni Slaveni: Česi, Slovaci, Lužičani, Poljaci i Rusi, napokon ostali kulturni narodi. Treba nam o njih etno- i geografskih crta, izvješća o napredku njihovih književnosti i kulture. „*Smotra*“ se ima na dalje obazirati i na razvitak prirodoslovnih znanosti, koje su nam u malo godinah doniele najzamašnjih po čovječanstvo rezultata. Dovoljno je spomenuti astrofiziku i elektrotehniku. Kemija i s njom tehnologija slavi svaki dan novih trijumfa. A liepe umjetnosti? Glasba, našem narodu toli omiljela, kazalište, slikarstvo, kiparstvo, graditeljstvo, rezbarstvo, ne smiju li naći u „*Smotrinih*“ izvješćih bar čedno mjestance? Naša je bibliografija da ne može da gora bude. „*Smotra*“ želi s toga zabilježiti svaku knjigu, svaku razpravu, svaku brošuru, u obće svaki književni produkt našega naroda gdje god on izašao. Dapače ona želi bilježiti i važnije stvari po naših novinah. Time bi „*Smotra*“ postala ono, što hoće da već i po svom imenu postane: prava pravcata „*Revua*“ suvremene obće prosvjete. List ima obliko »Ljubljanskega Zvona«, uredovan je izvrstno in podpirajo ga najboljši pisatelji hrvaški kakor dr. Rački, dr. Marković, Kostrenčić in mnogi drugi, Doslej so izšli štiri zvezki. Opozarjamo na »*Smotro*« tudi Slovence, kajti izborni list je vreden vsega priporočila in največje pažnje naše.

Slovani v nemški književnosti. V Magazin f. d. Liter. des In- und Auslandes št. 52 (1886) hvali F. Müller Maretičev prevod Homerja na hrvaški jezik in poudarja, kolikega pomena je njegova prestava za Jugoslovane. — V istem časniku (št. 1., 2. in 3. 1887) opisuje dr. H. Penn Vuka Stefanovića Karadžića kot prijatelja nemškega zgodovinarja Rankeja in slavi njegove zasluge za srbsko književnost. Ob jednom podaja tudi dosti obširen životopis slavnega Srba in dodaja tudi pisma, katera so pisali njemu Goethe, J. Grimm, Talvjje i. dr. — V Lipskem pri Dunckerji in Humblotu prišla je na svetlo nemška prestava dela grofa L. Tolstojega „*Bekennnisse. Was sollen wir thun?*“ ponemčena od H. Samon-Himmelstjerna. — A. Brückner objavil je prvi zvezek svoje knjige pod naslovom: »*Bilder aus Russlands Vergangenheit*« (tudi pod naslovom: „*Beiträge zur Kulturgeschichte Russlands im XVII. Jahrhundert*“) v Lipskem pri Elischerji.

V Lipskem predava *Leskien* staroslavensko slovnico, zgodovino staročeske literature in bere staroslovenske tekste, *Schövin* ruske slovnice II. del in rusko krestomatijo po Miklošiči in Šafranovu, *Wollner* pa o tvarini in obliku slovanskih pripovedek pri slovanskih narodih in o epični pesmi jugoslovanski.

Poljska književnost. Poljaki so ustanovili društvo »*Towarzystwo literackie imienia Adama Mickiewicza*«, da izdaja dela slavnega pisatelja in kar se je pisalo o njem. Predsednik društvu je vseučiliški profesor dr. Roman Pilat. — Rusko geografsko društvo je sklenilo, da preišče in popiše tudi Poljsko v etnografičnem in etnologičnem oziru. To je veselo znamenje, ker se dosedaj ni pečalo s Poljaki in ker so dosedanja dela tega društva porok, da bode zvršilo svoj posel temeljito in natančno. — Ruski polkovnik Puzyrevskij izdal je s pomočjo Nikolajevske akademije generalnega štaba knjigo »*Poljsko-Russkaja vojna 1831. goda*« z atlantom (St. Peterburg 1880. XIII. in 430, 227 str.) Delo je tem večje važnosti, ker je porabil pisatelj uradna poročila in razpravlja stvar mirno, stvarno in vednostno. — Henryk Sienkiewicz piše nov roman »*Wolodyjski*«, ki bo prišel na svetlo v »*Dzienniku Poznauzkiem*« in bo trilogija z »*Ogniem in mieczem*« in »*Potopom*« istega pisatelja. — Oddel filologične akademije umetnosti v Krakovu je bil odločil iz